

Sint-Maarten

algemeen ziekenhuis
emmaüs

Niet elke aft is een aft

Hoofd-halskanker, van alarmsymptomen tot functioneel herstel

MKA & NKO

Julie Deferm – Robin Willaert – Gilles Van Haesendonck – Jacqueline Bijnens

Feit of fabel?

**“Hoofd-halskanker is altijd
geassocieerd met roken en
alcohol”**

1

Hoofd- en Halskanker

Epidemiologie

±2.700

nieuwe diagnoses per jaar
in België

6e

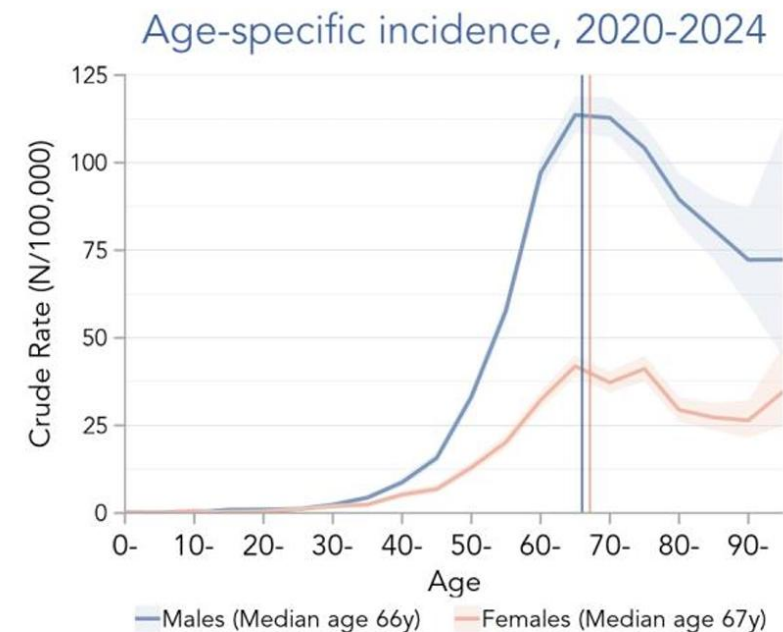
meest voorkomende
kanker bij mannen
(9e bij vrouwen)

58,5%

5-year net survival

**Roken,
Ethyl, HPV**

risicofactoren

Feit of fabel?

**“Hoofd-halskanker geeft
snel klachten en wordt dus
vroeg gediagnosticeerd”**

2

'Het is maar een aftje, dokter.'

Man, 62 jaar, roker (± 30 pakjaren),
dagelijks alcohol.

Pijnlijk ulcus op de laterale tongrand
sinds 4 weken.

Lokale zalf en mondwater zonder effect.

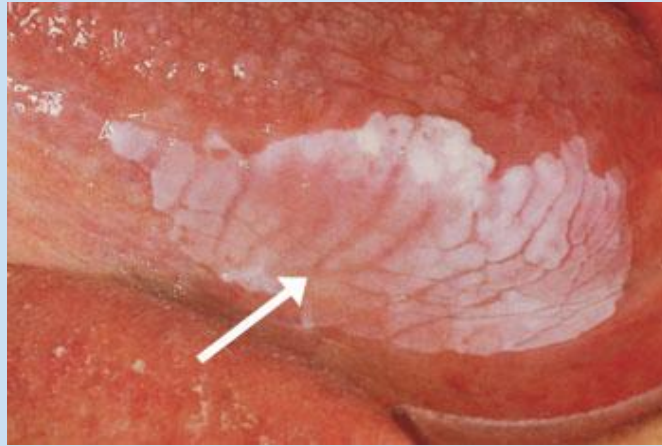
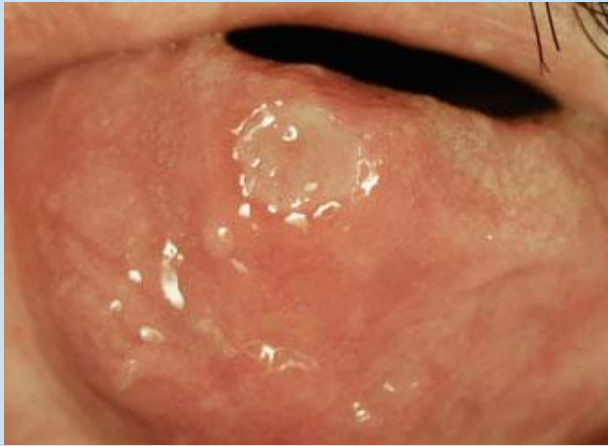
Eenzijdige oorpijn, aan dezelfde kant.

**Afwachten, nog eens
behandelen of
doorverwijzen?**

Diagnostiek

Aft op de tongrand

Diagnostiek

Aft op de tongrand

Aft

- Symptomatisch: pijnstillend mondgel of mondwater
- Geneest spontaan in 1–2 weken
- Niet genezen na 2–3 weken: herbeoordelen

Leukoplakie

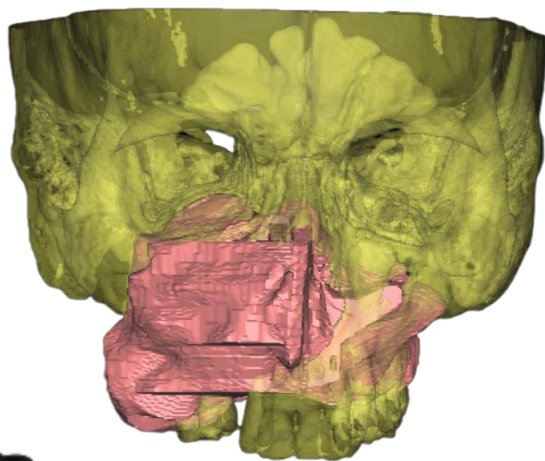
- Wit en niet afveegbaar
- Irriterende factoren wegnemen (tabak, scherpe tand)
- Blijft het of is het niet-homogeen: doorverwijzen voor beoordeling en biopsie

Erytroplakie

- Hoogrisicoletsel
- Altijd doorverwijzen, niet afwachten
- Zeker bij roker en alcoholgebruik

Diagnostiek

	Stage I	Stage II	Stage III	Stage IV	Stage X	Stage NA	Total
Males							
N	380	256	324	837	115	66	1,978
%	19.2	12.9	16.4	42.3	5.8	3.3	100
Females							
N	153	123	131	277	45	23	752
%	20.3	16.4	17.4	36.8	6.0	3.1	100

Belgian Cancer Registry

Meerderheid=
Late diagnose

Diagnostiek

Aft op de tongrand – red flags

- ! Ulcus dat niet geneest binnen 2–3 weken
- ! Induratie, onregelmatige rand
- ! Laterale tongrand en mondbodem: hoogrisicolocaties
- ! Eenzijdige otalgie bij normaal oor (referred pain)

Diagnostiek

Aft op de tongrand

Eerste stap huisarts

- Inspectie en bimanuele palpatie van tong en mondbodem, hals palperen
- Scherpe tand of prothese wegnemen, maximaal 2 weken heropvolgen
- Niet doen: maandenlang zalven of mondwater proberen

Doorverwijzen

- MKA of NKO, met vermelding 'vermoeden maligniteit'
- Meegeven: duur, risicofactoren, foto, wat al geprobeerd is
- Geldt ook voor jongere patiënten en niet-rokers

Een aft geneest in 1–2 weken. Alles wat blijft hangen, is verdacht.

Sint-Maarten
algemeen ziekenhuis
emmaüs

Feit of fabel?

**“Heesheid is meestal
onschuldig, 6 weken
stemrust is de oplossing”**

3

'Ik ben gewoon wat hees...'

Man, 58 jaar, roker en regelmatige drinker.

Heesheid sinds 5 weken, geen verkoudheid.

Sinds kort slikhinder en enkele kilo's vermagerd.

Hoelang wacht je met doorverwijzen?

Diagnostiek

Heesheid – red flags

- ! Heesheid langer dan 3 weken, zeker bij tabak en alcohol
- ! Aanhoudende eenzijdige keelpijn of slikpijn
- ! Stridor of ademnood: dringend!
- ! Onverklaard gewichtsverlies

Eerste stap huisarts

- Anamnese: duur, tabak, alcohol
- Hals palperen, oren en mondholte nakijken
- Niet eindeloos PPI of antibiotica proberen

Doorverwijzen

- NKO voor flexibele laryngoscopie
- Vermeld duur en risicofactoren
- Stridor of ademnood: Spoed

Drie weken heesheid bij een roker is geen reden om af te wachten.

NIEUW – Office based laryngologie biopten

NIEUW – Office based laryngologie biopten

Wat is het?

- Biopsie via flexibele laryngoscoop
- Lokale verdoving
- Voor geselecteerde, goed bereikbare letsels
- Niet voor elk letsel geschikt

Wat betekent het?

- Geen narcose, vaak direct naar huis
- Sneller naar de diagnose, ook bij kwetsbare patiënten
- Verdere work-up en beeldvorming blijven nodig

Minder ingrijpend voor de patiënt, sneller duidelijkheid voor iedereen.

Feit of fabel?

**“Speekselkliergezwel is
altijd goedaardig en dus
niet dringend”**

4

Diagnostiek

Zwelling in de hals

'Dat zal wel een ontstoken klier zijn.'

Man, 55 jaar, niet-roker.

Pijnloze zwelling onder het oor sinds 5 weken.

Antibioticakuur zonder effect.

Klachten van tranend oog

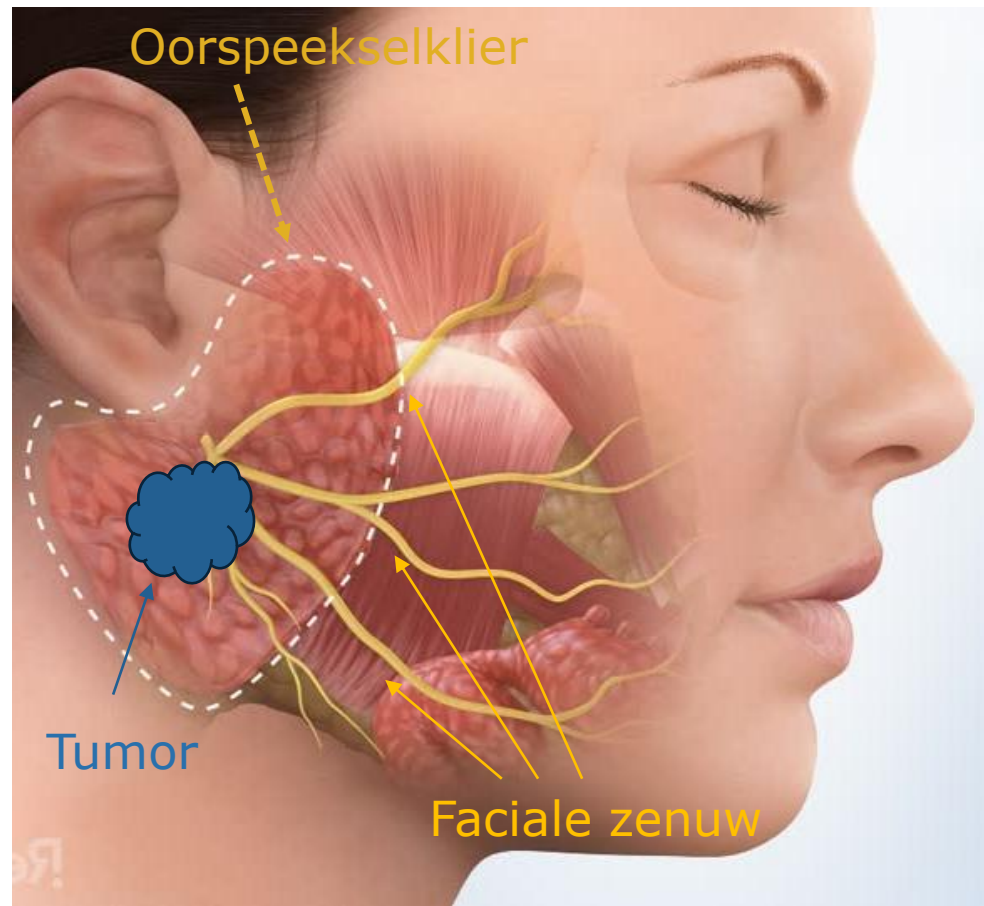
**Tweede
antibioticakuur,
echo of rechtstreeks
doorverwijzen?**

Sint-Maarten
algemeen ziekenhuis
emmaüs

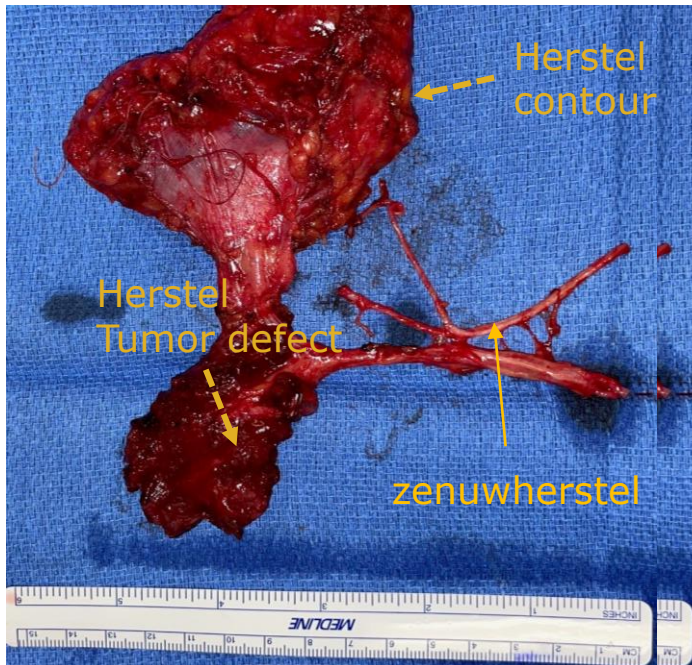
Diagnostiek

Zwelling in de hals

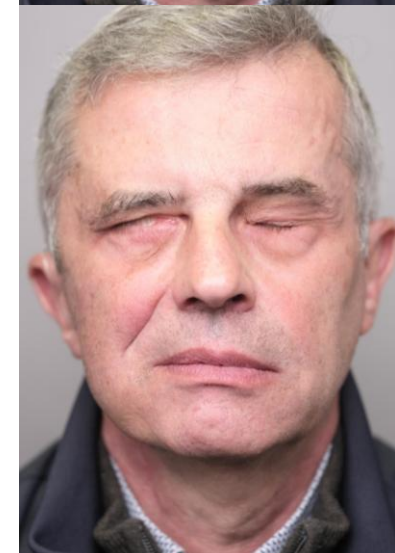
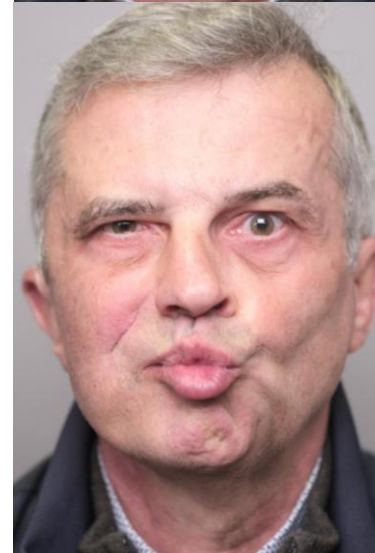
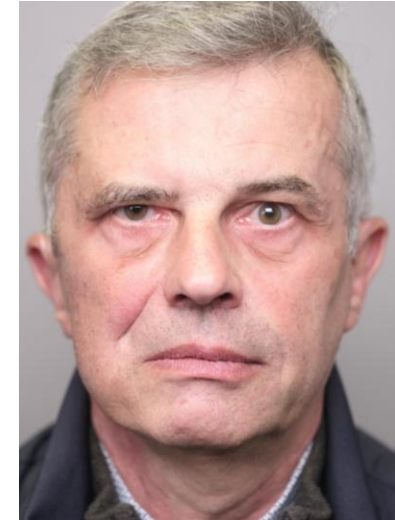
Diagnostiek

Zwelling in de hals

Behandeling

- a. Verwijderen van de tumor
- b. verwijderen van de speekselklier
- c. Herstel van het defect
- d. Herstel van de aangezichtszenuw en mimiek
- e. Revalidatie met intensieve mime-therapie

Casus 3

Zwelling in de hals – red flags

- ! Pijnloze, vaste zwelling langer dan 2–3 weken bij volwassene
- ! Eenzijdige tonsilvergroting of asymmetrie
- ! Geen reactie op antibiotica
- ! Ook bij jongere niet-rokers (HPV-gerelateerd, oropharynx)
- ! Kaakhoek of voor het oor: denk ook aan speekselklier
- ! Fixatie van de huid en/of zenuwuitval

Casus 3

Zwelling in de hals

Eerste stap huisarts

- Hals en speekselklieren palperen: regio, grootte, consistentie
- Mondholte en keel inspecteren
- Echo mag, maar vertraag de verwijzing niet

Doorverwijzen

- MKA/NKO bij mondholte- of speekselklierproblematiek
- Met vermelding 'vermoeden maligniteit'

Een klier die blijft, is bij een volwassene nooit 'gewoon een klier'.

Feit of fabel?

“Hoofd-halskanker is heel mutilerend met een grote functionele impact”

Reconstructie

Functionele en esthetische rehabilitatie

'Dokter, ga ik nog kunnen eten en spreken? '

Man, 30 jaar, niet-roker, geen ethyl

Pijnloze zwelling kaakbeen re, zonder tandpijn

Tandarts ziet geen problemen

Patiënt heeft geen klachten

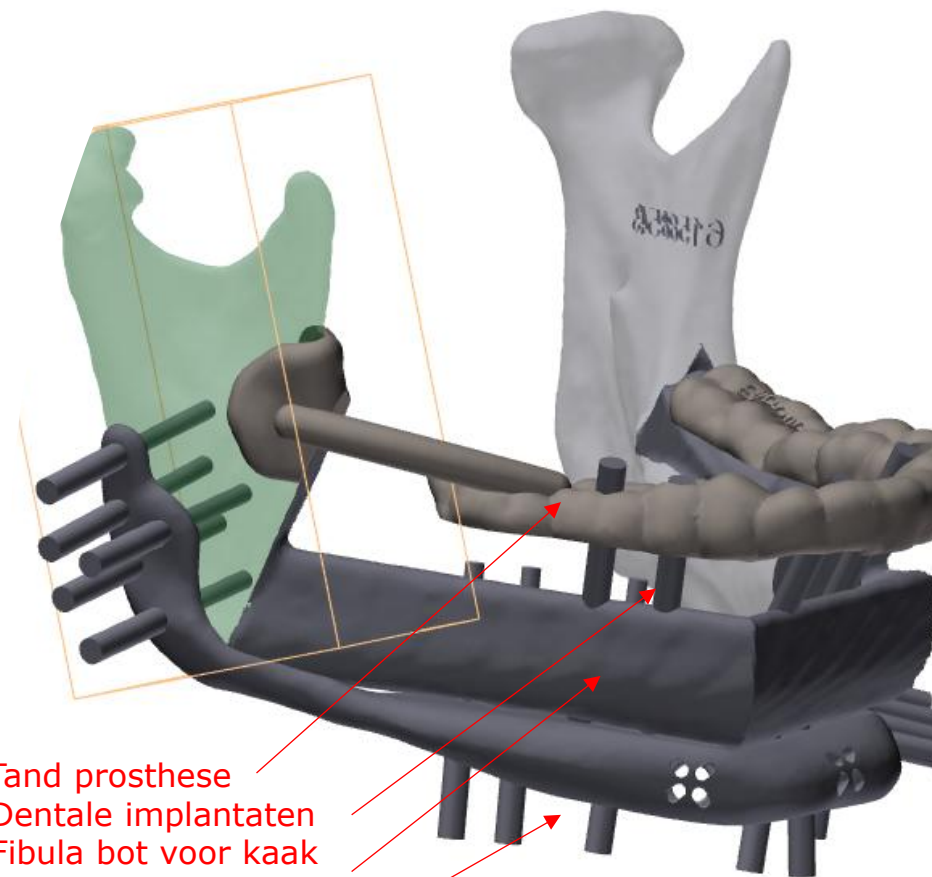
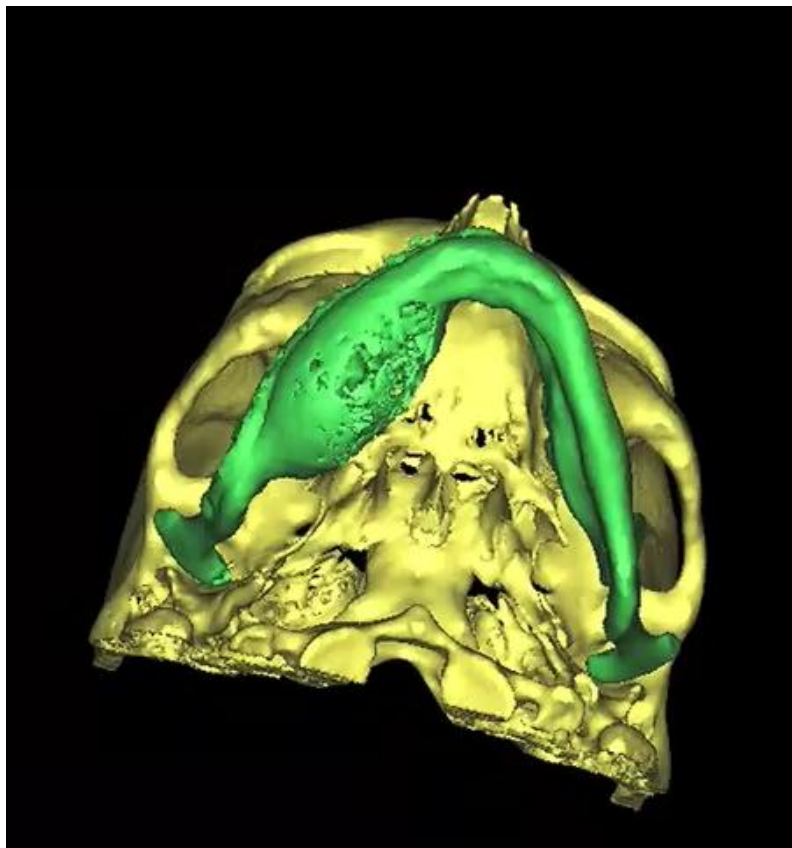
Afwachten, andere beeldvorming of rechtstreeks doorverwijzen?

Reconstructie

Functionele en esthetische rehabilitatie

Trios- 3Shape

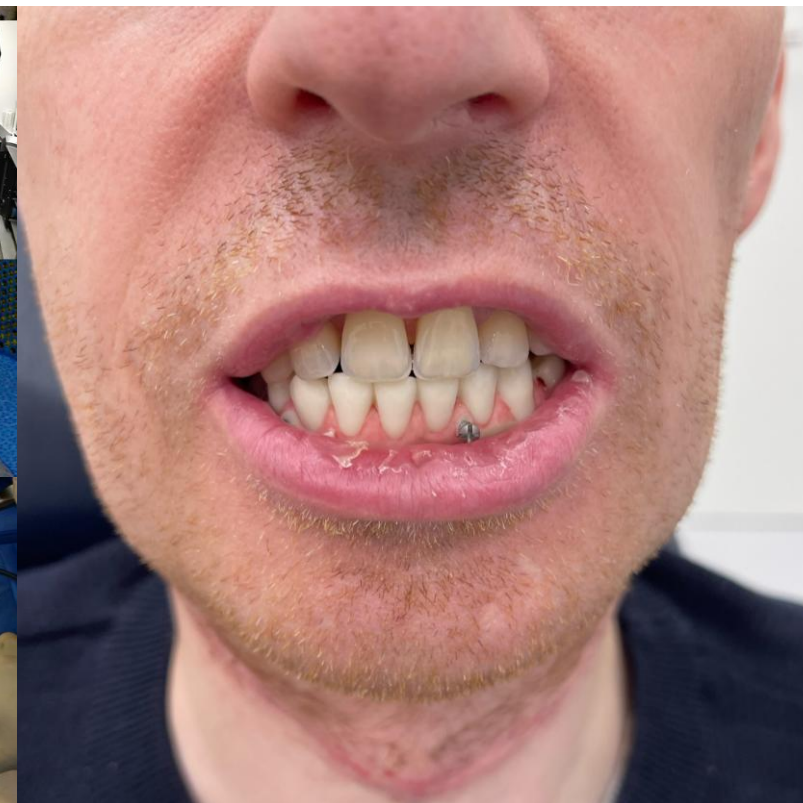
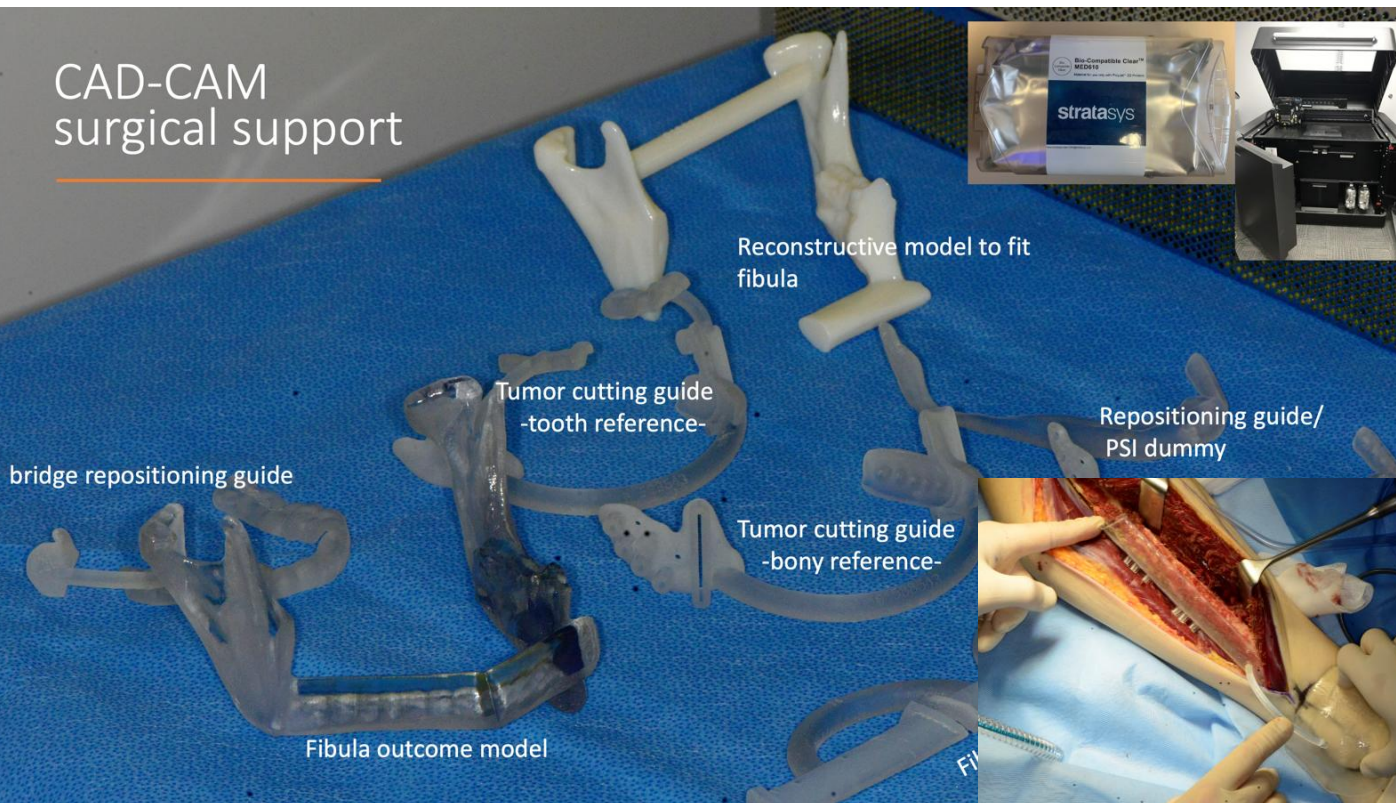

- Tand prothese
- Dentale implantaten
- Fibula bot voor kaak reconstructie
- Patient- specific titanium prothese

Reconstructie

Functionele en esthetische rehabilitatie

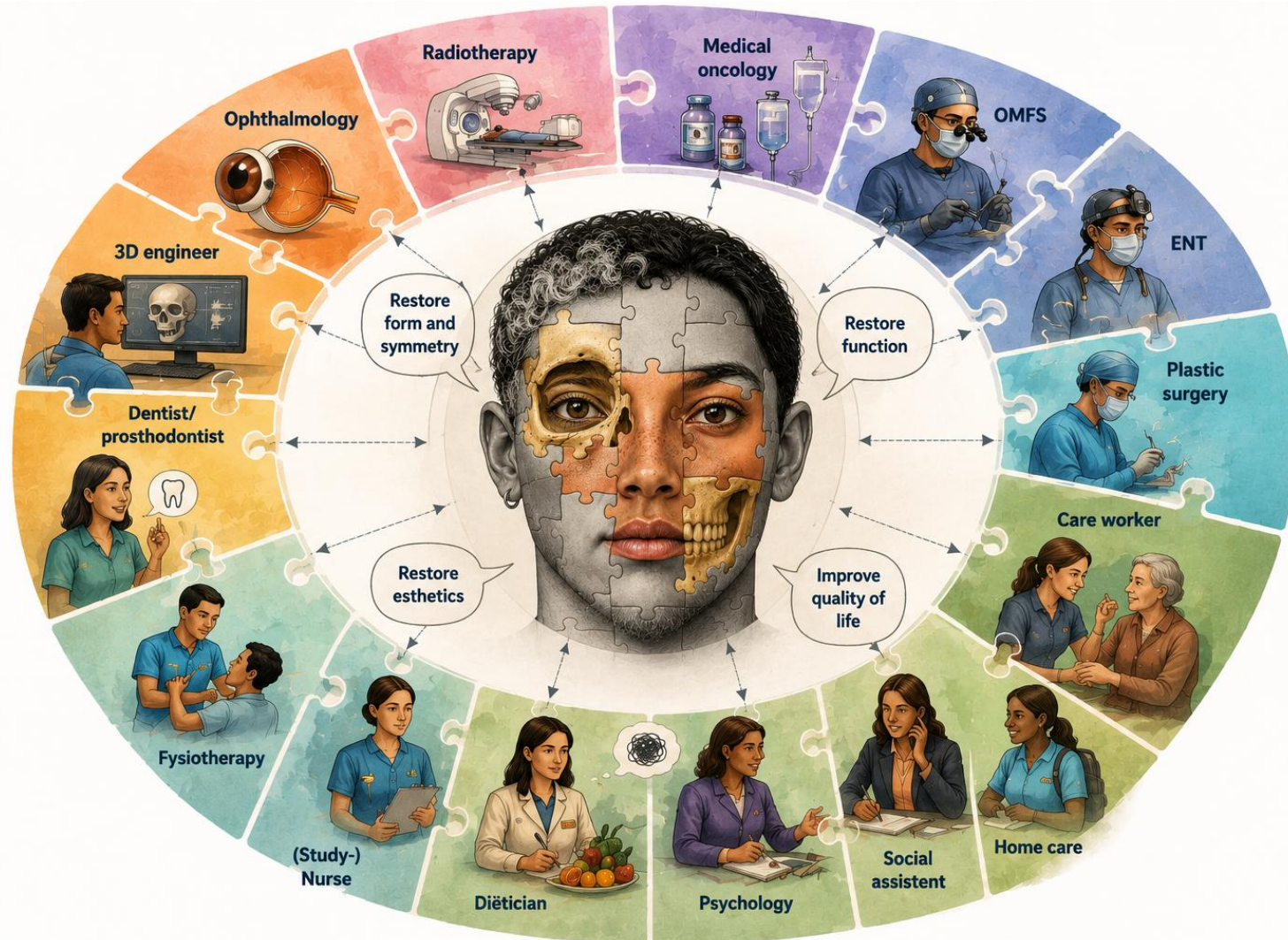
CAD-CAM
surgical support

1 dag: tandvervanging op originele positie, normale mondopening, normale kaakcontour, per orale voeding, normaal spreken

10 dagen: ontslag uit ziekenhuis, volledig zelfredzaam

Multidisciplinaire aanpak

Contacteer ons:

- **MKA:**
 - Julie.deferm@emmaus.be
 - Robin.willaert@emmaus.be
- **NKO:**
 - Gilles.vanhaesendonck@emmaus.be
 - Jacqueline.bijnens@emmaus.be
- Voor **dringende zaken**, graag **telefonisch** contact opnemen: 015 89 21 40
015 89 10 11

**Bedankt voor uw
aandacht!**

